

הבטחת רבינו,
מי שישתדל
בהדפסת
ספריו יהיה
לו המזכיר
למליץ

הארי הדי

פנינים נפלאים מתורתו של

המהר"א"ל צינץ

הגאון הביאריה לייב צינץ זי"ע מפלאצק

מכון להוצאה הדפסה ומפוארת
של ספרי מהר"א"ל צינץ זי"ע

ת.ד. 3498 אשדוד 77134
טל': 08-8648989
פקס: 08-8648686
tzintz@tzintz.org

גיליון שכ"ט, פרשת דברים - חזון תשפ"ה

לפיכך אמרו כלל ישראל מאחר ש"אחינו המסו את לבבנו", ואנו
מלאי פחד ובהלה ולבנו נמס בקרבנו, על כן סימן הוא שלא נצליח,
ואם כן "אָנָּה אָנְחֵנוּ עֲלֵימָם"...

מלא העומר

מפני מה חשש משה רבינו שהשבת תגן על הגויים

רָאָה הַחֲלֵטִי תֵּת לְפָנֶיךָ אֶת סִיחֹן וְאֶת אֲרָצוֹ הַחֵל רֶשׁ (ב, לא).
אמר משה לפני הקב"ה, ריבונו של עולם, לפי שלא נצטוו
עכו"ם על השבת, תאמר אם הם עושים אותה, אתה נושא להם
פנים. אמר לו הקב"ה, מן הדבר הזה אתה מתיירא. חייך, אפילו
הם עושים כל מצוות שבתורה אני מפיל בפניהם. מנין, ממה
שקרינן "רָאָה הַחֲלֵטִי תֵּת לְפָנֶיךָ" (דברים רבה פכ"א).
מפני מה חשש משה רבינו דווקא מהאפשרות שמא השבת תגן
על הגויים.

אכן, סגולה מיוחדת לה לשבת, לשמור את שומריה. מדברי חז"ל
אנו למדים כי "כל המשמר שבת כהלכתה אפילו עובד עבודה
זרה כדור אנוש מוחלין לו" (שבת קיח). עוד אמרו חז"ל כי "אלמלי
שמרו ישראל שבת ראשונה לא שלטה בהם אומה ולשון" (שם).
הרי לנו, איפוא כי גדול כוחה של השבת למחילת עוונות, ואפילו
עוון חמור כמו עבודה זרה, ואף להגנה על משמריה. מכך חשש
משה רבינו.

אך מתשובתו של הקב"ה אנו למדים כי לא היתה סיבה לחשש
זה, שכן סגולתה של המצוה אינה אלא כשבאה כמצוה, כקיום צווי
ה'. לא כן הגויים, אשר לא נצטוו על השבת, להם לא יעזור קיומה
של המצוה.

קומץ המנחה

ברכה נוספת ללא קצבה ושיעור

ה' אֱלֹקֵי אֲבוֹתֵכֶם יִסֵּף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פַּעְמִים וַיְבָרֶךְ אֶתְכֶם
כְּאִשֶּׁר דִּבֶּר לָכֶם (א, יא).

מהו שוב ויברך אתכם כאשר דבר לכם, אלא אמרו לו: משה,
אתה נותן קצבה לברכתנו, כבר הבטיח הקב"ה את אברהם: "אשר
אם יוכל איש למנות" וגו' (בראשית יג, טז). אמר להם משה: זו
משלי הוא, אבל הוא, יברך אתכם כאשר דבר לכם (רש"י).

עוד יש לומר מדוע כתיב פעם נוספת ויברך אתכם כאשר דבר
לכם, דהנה, קודם שנכנסו ישראל לברית, אשר בה קבלו על עצמם
ערבות זה בעד זה, וכמו שידוע כי כל ישראל ערבים זה בזה,
היה צריך לתת קצבה לברכה כדי שאמנם יהיה תוקף לקבלת
הערבות, שהרי אין אדם יכול להתחייב בערבות עבור דבר שאין
לו קצבה.

אך עתה, לאחר שכבר קיבלו ערבות זה בעד זה, הרי אפשר שוב
לברך את בני ישראל בברכה ללא קצבה: "ויברך אתכם כאשר
דיבר לכם", ללא קצבה ושיעור...

מלא העומר

הסימן אם יצליחו במלחמה

אָנָּה אָנְחֵנוּ עֲלֵימָם אֲחֵינוּ הַמָּסוּ אֶת לִבְבָנוּ (א, כח).

כתב האלשיך הקי' כי עיקר מבחנו של דוד המלך ע"ה אם יצליח
במלחמה אם לאו, היה לפי תחושת לבו, אם נכון לבו ובטוח בה' או
שמא ירא הוא ומבוהל. כמו שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים כז, ג):
"אִם תַּחֲנֹּה עָלַי מַחֲנֶה לֹא יִירָא לִבִּי" - היינו, אם ערב המלחמה חש
אני בטחון ושלווה ואמונה שלמה ואמיתית בהש"ת, אזי סמוך אני
ובטוח: "אִם תִּקְוֶם עָלַי מִלְחָמָה" - "בְּזֹאת" - בשלווה זו - "אֲנִי בֹטֵחַ".

תשעה באב

רמזים נפלאים בזמן חורבן ביהמ"ק בט' באב

ואף שהיה כאן ענין טוב ששפך חמתו על העצים והאבנים ולא
כילה את עמו בחטאם חלילה, מכל מקום אנו לא רָאִינוּ זאת, כי
אף שידוע לנו כן בפנימיות, אך עדיין אין הטוב גלוי ומפורסם לעין.
ועוד נוסף על צרותינו שאין עוד נְבִיא שכן הקץ חתום וסתום
וסופו לא נגלה אף לנביא, וְלֹא אֶתְנוּ יָדָע עַד מָה - עד מתי אריכות
הגלות.

והמשורר מתחנן, עַד מָתִי אֶלְקִים יַחֲרֹץ צָר יִנָּאץ אוֹיֵב שְׁמֵךְ
לְנֹצֵחַ - שהאויב שרואה כי אין קץ לגלות, מנאץ ומחרף כאילו
התגבר עליו כביכול לנצח, אך האמת ואלקים מְלַפֵּי מִקְדָּם - שענין
זה עצמו של אריכות הגלות ונצחוננו של האויב כביכול, נגזר כבר
מקדם. שכן אמרו בזוהר (פרשת צו) שכן הנהגתו יתברך שהעתיך
לעשות ונגזר מלפניו - בין אם זו גזירה חלילה ובין אם טוב העתיד
להינתן לצדיקים, נרשם בפיתקה ואחר כך פִּעַל יְשׁוּעוֹת בְּקָרֵב
הָאָרֶץ כפי הרשום באותה פיתקה.

מלוא העומר - איכה

זמן חורבן בית מקדשנו אירע בין שני זמנים המיועדים
לפורענות עוד מזמן דור המדבר, הם שבעה עשר בתמוז בו אירע
חטא העגל, ותשעה באב בו היה חטא המרגלים.

והנה חטא העגל הוא פגם באות א' מאותיות הא"ב - שכן פגמו
בא'נכי ה' אלקיך. ואילו בתשעה באב היה הפגם באות ש', שכן
חטא המרגלים היה הש'קר שדיברו על ארץ ישראל. והיינו שיש
כ"א ימים בין המצרים, שהרי מהאות א' עד ש' ישנן כ"א אותיות.
ונמצא לפי זה שיום י' באב - בו היתה עיקר שריפת בית המקדש,
מכוון כנגד האות תי"ו.

והוא שנאמר כאן בפסוק בתהלים (פרק עד) שְׁאֲנוּ צָרָרֶיךָ בְּקָרֵב
מוֹעֲדֶךָ שְׁמוֹ אוֹתָתָם אוֹתוֹת - שמו לאות להם את אותן אותיות
א' וש' וְשִׁלְחוּ בְּאֵשׁ מִקְדָּשֶׁךָ. ואילו אנו אוֹתָתֵינוּ לֹא רָאִינוּ - שכן
האות ט' מרמזת על טוב, ואף על פי כן היה החורבן בט' באב. וכן
בי' אב שכאמור מכוון כנגד האות ת' המרמזת על אמת, אירע
עיקר החורבן, והוא שנאמר בפסוק (דניאל ח, יב) "וְתִשְׁלַךְ אֶמֶת
אֶרְצָה".

על דרך הדרוש

עונשם של הגויים שהחריבו את בית מקדשנו

מפני שהחריבו את בית המקדש הקרוי פעולה. אך הנה, לעולם בית המקדש הקרוי פעולה, אינו בית המקדש שהחריבו אומות העולם אלא בית המקדש השלישי העתיד לרדת אלינו בנוי באש שעליו נאמר (שמות טו, יז) "מִכּוֹן לְשִׁבְתָּךְ פָּעֻלָּתְהוּ" מִקְדָּשׁ ה' פִּנְנֵנוּ יְדִידְךָ, והוא שקרוי פעולה. אך אומות העולם לא ידעו זאת והם סברו בהחריבם את בית המקדש שעתה מחריבים המה את מקדש ה' שפעל בעצמו, ולא ידעו שאילו כן היה לא היתה ידם יכולה לשלוט בו, שבכוחם היה לשלוט רק בבית העשוי מעשה ידי אדם.

וכנגדם עומד דוד ואומר (תהלים כח ג-ה), **אֵל תִּמְשָׁכֵנִי עִם רִשְׁעִים וְעִם פְּעֻלֵי אָוֶן דִּבְרֵי שָׁלוֹם עִם רָעִיָּהֶם וְרָעָה בְּלִבָּבָם**. והם אותם גויים העומדים להחריב את בית מקדשנו ובפיהם הרי הם דוברי שלום ואומרים שעושים זאת לטובתנו כדי שלא יתגרו בנו האומות. והאמת, שרעה בלבבם, וכפי שאמר רבן יוחנן בן זכאי לפנגר - הלב יודע אם לעקל אם לעקלקלות. וממשיך ומבקש **תָּן לָהֶם כְּפָעֻלָּם וְכָרַע מַעֲלָלֵיהֶם** - שהם סברו שהחריבו את בית המקדש שהוא פעולת ה', ולא בית מעשה ידי אדם. ואף עונשם ראוי שיהא עד אין סוף כאילו אכן עלתה בידם להחריב את פעולת ה'. והוא שממשיך ואומר, **כִּי לֹא יִבְנוּ אֵל פָּעֻלַת ה'** - שהרי הם אינם משכילים להבין שפעולות ה' אינן יכולות להיחזק בידיו אדם. וכיון שחשבו להרוס את בית המקדש שבנה ה' ושלא יבנה עוד, אזי ראוי שיהא עונשם מידה כנגד מידה - **יִהְיֶהסָם וְלֹא יִבְנוּ, וְשָׁלַח תֵּהָא לָהֶם יוֹתֵר תַּקּוּמָּה**.

מלא העומר - פרשת ואתחנן

במדרש (איכה רבתי א, לא) מסופר **שאחד משרי צבאו של אספסיינוס, פנגר היה שמו וערבי היה**. ובעוד רבן יוחנן בן זכאי עומד לפני אספסיינוס להמליץ זכות שלא יחריב את בית המקדש בשל מיעוט המורדים שבירושלים, עמד פנגר ולימד קטגוריא.

שאלו רבן יוחנן בן זכאי מפני מה עושה כן, והשיב פנגר שלטובתם של ישראל עושה, כיון שעתה כאשר יש להם את בית המקדש כל העמים מתקנאים ביופיו ומצרים להם בגללו, ואם יחריבוהו יהיה זה לטובתם שיפסיקו להצר להם. ורבן יוחנן השיבו, 'הלב יודע אם לעקל או לעקלקלות', והיינו שידוע בליבו שלא זו כוונתו, אלא מתכוון לרעת עם ישראל.

והמדרש ממשיך ומספר שכאשר כבשו הצרים את בית המקדש, חילק טיטוס את החרבתו בין ארבעת שרי צבאו וביניהם פנגר המדובר שבחלקו נפל להחריב את הכותל המערבי, אך לא עלתה בידו. לאחר מכן כאשר ראה זאת טיטוס קראו ושאלו מדוע לא החריב הכותל, וירא פנגר לומר שלא הצליח, ולכך השיב שבכוונה עשה כן - שבהותירו שריד לבית המפואר והגדול שהיה כאן, ידעו הכל את כוחם וגבורתם של הרומים שעלה בידם להחריב בית גדול שכזה. אמר לו טיטוס תשובה יפה השבת, אך כיון שהפרת את דברי, עליך ליטול נפשך בכפר, וכן עשה ונתקיימה בו קללת רבן יוחנן בן זכאי.

עוד יש להקדים את דברי המדרש (ילקוט שמעוני בשלח, רנג) האומר, **אוי להם לאומות העולם מה הן שומעין באזניהם הרי בית המקדש קרוי פעולה לפניו ועמדו והחריבו אותו**. ויש להבין מפני מה הזכיר את שהיו שומעים באזניהם, ודי היה למדרש להזכיר שאוי להם

פניני ישועות

ישועה כפולה - הולדת בן ושידוך משמיים

הטבע, שהאירה את חייהם באור חדש. נרגש מהישועה הפלאית שחוזה, לא יכול היה ר' מנדל לשמור את הדבר לעצמו. הוא פגש את חברו הטוב, שלמה, שגם הוא נשא בליבו צער דומה - בתו הבכורה, נערה מוכשרת וטובת לב, עברה את גיל השידוכים המקובל, וחברותיה כבר נישאו זו אחר זו. שידוכים עלו וירדו, אך שום דבר לא התקדם לכדי סגירה.

"תשמע לי, שלמה ידידי", אמר ר' מנדל בהתלהבות, "אני חייב לספר לך על הנס שקרה לי. אבא שלי תרם למכון של המהרא"ל צינץ, ובזכות זה, זכינו סוף סוף לבן אחרי עשר שנים. אני בטוח שזו סגולה נפלאה, שווה לנסות למען בתך."

שלמה, ששמע את דברי החבר והיה עד לנס הגלוי שהתרחש במשפחתו של ר' מנדל, לא היסס. הוא פנה למכון המהרא"ל צינץ ופתח הוראת קבע חודשית של 180 ש"ח להיות שותף כ'חבר זהב' בפעילות המכון עבור בתו הבכורה, עם בקשה מיוחדת שתמצא את זיווגה במהרה.

שבוע אחד בלבד לאחר מכן, הגיעה הצעה משמחת, ולאחר בירורים קצרים, נסגר השידוך במזל טוב. בתו התארסה והקימה את ביתה נאמן בישראל, והכל ברוך ה' כשורה.

ר' מנדל א, אברך יקר בן עלייה, חש בליבו מועקה עמוקה. עשר שנים חלפו מאז נישואיו, והבית, על אף התפילות החמות והסגולות הרבות, נותר שומם מילדים. כל יום שעבר הכביד יותר על הלב, והתקווה, שהייתה כה איתנה בתחילה, החלה להתעמעם. הוא ואשתו השקיעו מאמצים כבירים בדרכים רפואיות שונות, נסעו לקברי צדיקים, ועשו כל השתדלות אפשרית, אך הישועה בוששה מלבוא.

באחד הימים, שמע אביו של ר' מנדל על סגולתו הנפלאה של המהרא"ל צינץ זצ"ל, שהבטיח כי מי שיסייע בהדפסת ספריו, יזכה לישועה מן השמיים. אביו, שראה את צערם של בניו, החליט לנסות את הסגולה המיוחדת. הוא פנה למכון המהרא"ל צינץ ותרם סכום נכבד, תוך בקשה מפורשת שיזכירו את שמו של בנו מנדל ואת שם כלתו בציון הקדוש, למען פרי בטן.

הפלא לא איחר לבוא. עשרה חודשים בלבד לאחר התרומה, זכו ר' מנדל ואשתו, בניסים גלויים, לחבוק בן זכר לתפארת בני המשפחה. השמחה בביתם הייתה עצומה, קריאות "מזל טוב"דהדו מכל עבר, והוודיה נרגשת עלתה מלבם לה' יתברך ולצדיק שהיה להם למליץ יושר. הייתה זו ישועה שלא תיאמן, מעל לדרך

ניתן להזמין חינם את ספרי רבנו לבתי מדרש וישיבות

08-864-89-89

להשתתפות בהדפסת הספרים לקיום
צוואתו של הגאון זי"ע ולזכות בהבטחתו